



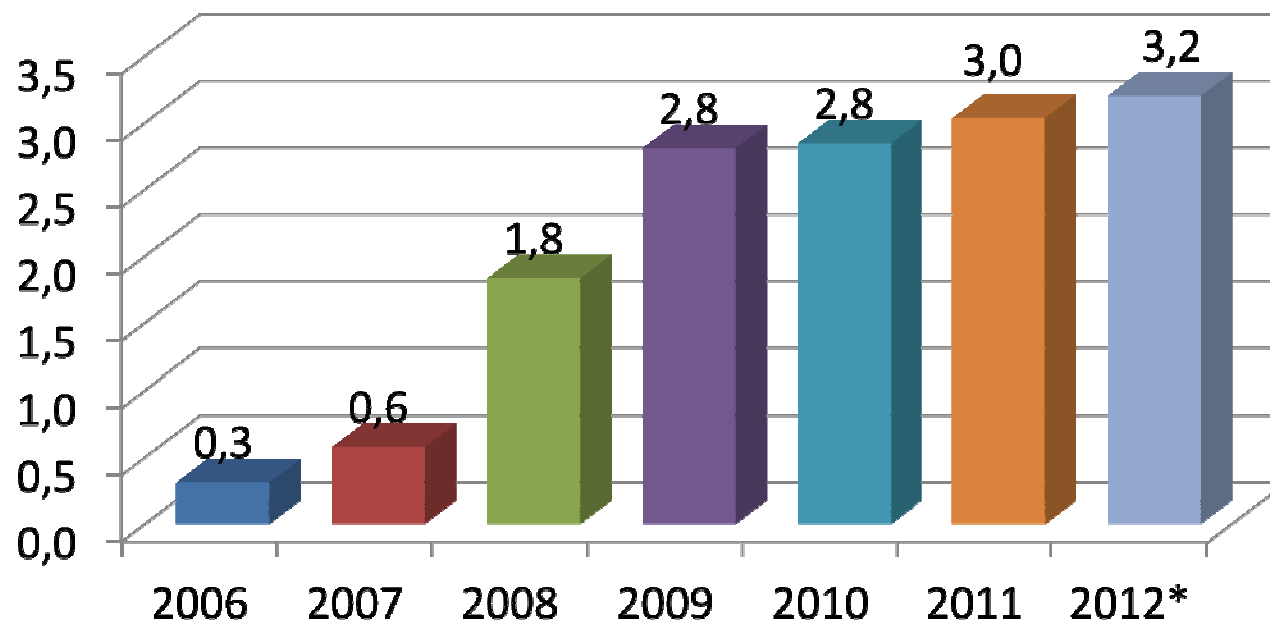
Trudności w funkcjonowaniu ubezpieczeń upraw i zwierząt gospodarskich w Polsce w latach 2006 – 2012

Andrzej Janc
Warszawa dnia 5.11. 2012

Agenda

- ▶ Fakty i liczby
- ▶ Trudności postrzegane przez Rolników
- ▶ Trudności postrzegane przez Instytucje Rządowe
- ▶ Trudności postrzegane przez Zakłady Ubezpieczeń
- ▶ Możliwe rozwiązania i ich rezultaty

Powierzchnia ubezpieczonych upraw w mln ha



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRiRW, szacunki własne

* Prognoza

- ▶ Potencjał ubezpieczeniowy wynosi 11 mln ha
- ▶ Oczekiwana powierzchnia do ubezpieczenia – 7 mln ha

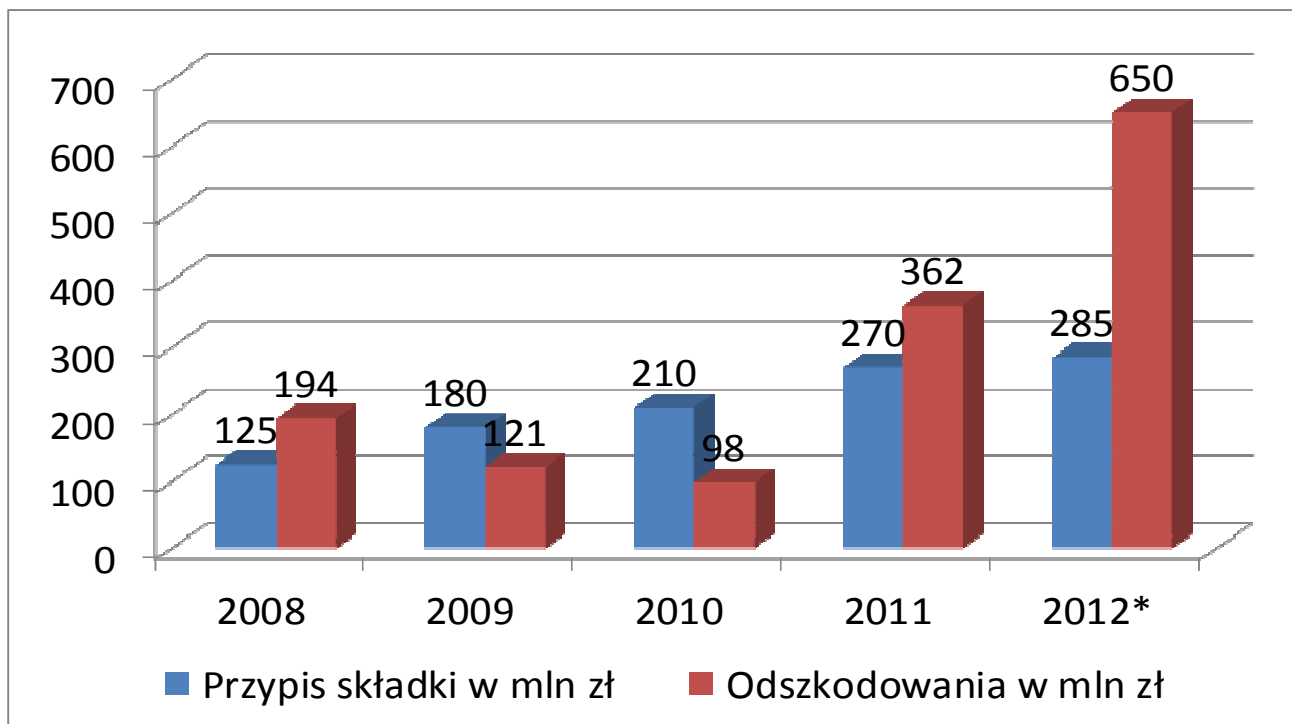
Struktura ubezpieczonych ryzyk w uprawach rolnych

Ryzyko	2008	2009	2010	2011
	Liczba umów (tys.)			
grad	88,4	174,5	188,0	171,8
przymrozki wiosenne	72,2	67,8	73,6	69,9
ujemne skutki przezimowania	71,7	44,6	50,8	54,2
susza	14,1	9,0	1,5	0,6
powódź	13,7	1,9	2,1	0,6
huragan	13,7	1,4	4,6	5,0
deszcz nawalny	13,7	1,4	4,6	5,0
piorun	13,6	1,3	4,6	4,9
obsunięcie się ziemi	13,6	1,3	4,6	4,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRiRW, szacunki własne

- ▶ W Polsce najczęściej ubezpieczanym ryzykiem w uprawach rolnych jest gradobicie
- ▶ Umowy ubezpieczenia są najczęściej realizowane w specjalnie przygotowanych pakietach zawierających 2 lub 3 ryzyka

Przypis składki i wypłacone odszkodowania



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRiRW, szacunki własne

* Prognoza

- ▶ Wypłacone odszkodowania przekraczają poziom 1,4 mld zł
- ▶ Zebrana składka kształtowała się na poziomie 1 mld zł
- ▶ W ujęciu długoterminowym ubezpieczenie upraw nie jest rentowne

Instytucje funkcjonujące w obszarze ubezpieczeń

- ▶ Ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa można postrzegać jako realizację Partnerstwa Publiczno Prywatnego
- ▶ Poprawna realizacja PPP wymaga zaangażowania i zrozumienia wszystkich stron
- ▶ Zachwianie równowagi może prowadzić do trudności



Trudności postrzegane przez Rolników

Opinia klientów	Szczegóły
Obowiązek ubezpieczenia	Brak zasadności wprowadzenia obowiązku, nie posiadanie polisy przyczyną braku kredytu kłęskowego, brak kontroli spełniania obowiązku
Wysoka cena za ubezpieczenie	Brak akceptacji ceny za ubezpieczenie wyższej niż 2,5% sumy ubezpieczenia płatnej przez rolnika
Niedostępność dopłaty do składek dla grup klientów	Dotyczy podmiotów „dużych”, producentów warzyw i owoców
Brak możliwości ubezpieczenia określonych ryzyk	Brak ochrony ubezpieczeniowej od szkód spowodowanych przez zwierzynę łowną, ptactwo śródlądowe, choroby i szkodniki
Brak atrakcyjnych ubezpieczeń zwierząt gospodarskich	Ograniczona oferta ubezpieczenia zwierząt od padnięcia lub skierowania na ubój z konieczności w wyniku choroby lub wypadku
Odszkodowania nie pokrywają zaistniałej szkody	Wątpliwości rolników co do sposobu szacowania szkód, głównie z ryzyka ujemnych skutków przezimowania

Trudności postrzegane przez Instytucje Rządowe

- ▶ Niewielka liczba Zakładów Ubezpieczeń zaangażowana w ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa
- ▶ Niepełne wykorzystanie środków na dopłaty do składek
- ▶ Oczekiwanie jeszcze większego zaangażowania środowisk rolniczych w procesy legislacyjne związane z ubezpieczeniami upraw rolnych i zwierząt gospodarskich
- ▶ Problemy z oceną skali zaangażowania finansowego w udziale budżetu państwa w odszkodowaniach
- ▶ Ograniczona możliwość pomocy rolnikom w przypadku występowania zjawisk o charakterze katastroficznym – dylemat pomiędzy ubezpieczeniami a pomocą socjalną

Trudności postrzegane przez Zakłady Ubezpieczeń

Zawieranie i obsługa umów ubezpieczenia

- ▶ Brak rentowności ubezpieczenia upraw
- ▶ Antyselekcja ryzyka
- ▶ Obsługa zawierania bardzo dużej ilości umów ubezpieczenia w krótkim czasie (październik – listopad)
- ▶ Postrzeganie ubezpieczeń przez wielu klientów tylko przez pryzmat ceny
- ▶ Rozliczenie dopłat do składek za IV kwartał powinno nastąpić do 15 grudnia każdego roku
- ▶ Konieczność szybkiego dostosowywania Ogólnych Warunków Ubezpieczenia do zmieniającego się prawa (sezonowość zawierania umów ubezpieczenia)
- ▶ Obsługa zgłoszeń szkód w przypadku wystąpienia zdarzeń losowych o charakterze katastroficznym – kumulacja zgłoszeń szkód w bardzo krótkim czasie

Trudności postrzegane przez Zakłady Ubezpieczeń

Ograniczenia w stosowaniu dopłat do składek

Zboża ozime	Rzepak ozimy
Dopłata do składki wynosi 50%, jeżeli stawka taryfowa nie przekracza 3,5% sumy ubezpieczenia. W przypadku, gdy stawka taryfowa jest wyższa niż 3,5% sumy ubezpieczenia, ale nie przekracza 6% sumy ubezpieczenia, dopłata do składki przysługuje w wysokości 50% tylko do części składki.	W odniesieniu do rzepaku ozimego oraz rzepiku ozimego, dopłata do składki wynosi 50%, jeżeli stawka taryfowa nie przekracza 5% sumy ubezpieczenia. W przypadku, gdy stawka taryfowa jest wyższa niż 5% sumy ubezpieczenia, ale nie przekracza 6% sumy ubezpieczenia, dopłata do składki przysługuje w wysokości 50% tylko do części składki.
Jeżeli stawki taryfowe w odniesieniu zbóż ozimych lub rzepaku przekroczą 6% sumy ubezpieczenia, dopłata do składki nie przysługuje.	
Jeżeli Ubezpieczający nie spełnia kryterium producenta rolnego określonego w Ustawie, dopłata do składki nie przysługuje.	

Trudności postrzegane przez Zakłady Ubezpieczeń

Ubezpieczenie upraw od ujemnych skutków przezimowania i przymrozków wiosennych

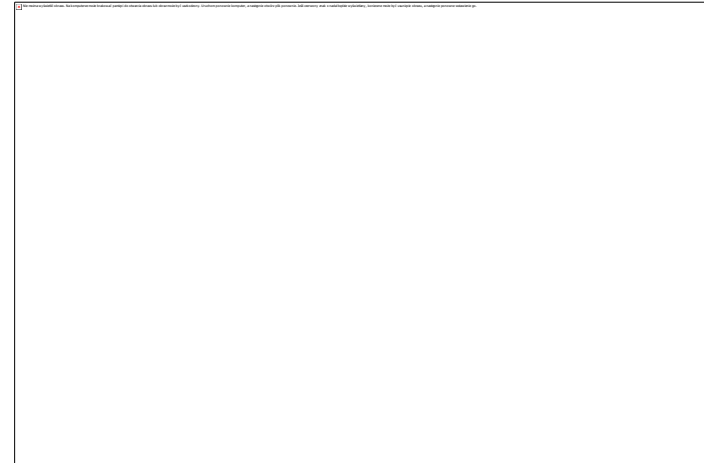
- ▶ Niedostosowanie zimotrwałości niektórych odmian do warunków klimatu Polski
- ▶ Duża zmienność warunków klimatycznych w okresie jesienno – zimowym
- ▶ Zależność i pomiędzy wielkością gospodarstwa a kulturą prowadzenia agrotechniki
- ▶ Wpływ zabiegów agrotechnicznych na „kondycję” upraw rolnych przed zimą
- ▶ Krótki okres utrzymywania się pokrywy śnieżnej
- ▶ Wczesne rozpoczęcie wegetacji roślin i narażenie na majowe przymrozki



Trudności postrzegane przez Zakłady Ubezpieczeń

Ubezpieczenie upraw od suszy i powodzi

- ▶ Oddzielenie suszowych przyczyn szkód od pozostałych czynników
- ▶ Określenie procentowego ubytku w plonie spowodowanego przez suszę
- ▶ Likwidacja szkód spowodowanych przez suszę z góry jest nastawiona na konfrontację z rolnikiem
- ▶ Braki w infrastrukturze regulującej ciek wodne
- ▶ Prowadzenie upraw przez rolników na terenach zalewowych



Poszukiwania rozwiązań

Rozwiązania o charakterze legislacyjnym

- ▶ Możliwość stosowania dopłat do składek niezależnie od wysokości składki
- ▶ Utrzymanie dowolności wyboru zawierania umów ubezpieczenia – ubezpieczenie pojedynczych ryzyk lub ubezpieczenie w pakiecie
- ▶ Udział budżetu państwa w odszkodowaniach spowodowanych nie tylko przez suszę
- ▶ Wprowadzenie możliwości składania ofert ubezpieczeniowych przez zakłady ubezpieczeń działające na zasadzie koasekuracji

Rozwiązania o charakterze edukacyjnym

- ▶ Dofinansowanie do szkoleń dla rolników z zasad zarządzania ryzykiem
- ▶ Wprowadzenie do programów nauczania w szkołach rolniczych elementów związanych ze sposobami ograniczenia i transferu ryzyk w rolnictwie

Oczekiwane rezultaty rozwiązyanych trudności

- ▶ Zwiększenie powszechności ubezpieczeń i udostępnienie systemu gospodarstwom działającym na terenach o wyższym ryzyku powstania szkód
- ▶ Wzrost akceptacji zasad działania systemu ubezpieczeń wśród producentów rolnych
- ▶ Uproszczenie zasad działania systemu
- ▶ Zmniejszenie wolumenu odszkodowań wypłacanych w ramach pomocy ad hoc
- ▶ Rozwiązanie stosowane we wszystkich porównywalnych systemach w UE
- ▶ Wzrost efektywności wykorzystania limitów budżetowych przeznaczonych na dopłaty do składek spowodowane wzrostem liczby sprzedanych polis ubezpieczeniowych
- ▶ Poprawa wyniku technicznego Zakładów Ubezpieczeń



Dziękuję za uwagę